

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 96. Jacobi Regis oratio in Regni comitiis habita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67204)

præfatum dogma reprobarer, quantum Sæc. XVII.
 vero ad ceteros articulos lubenti ani- A. C. 1604.
 mo, quicquid vellent, credendi liber-
 tatem Catholicis indulgere vellet, dum-
 modo profiterentur, quod Papa nullam
 in Reges auctoritatem haberet: Paulo-
 post alio edicto Rex Puritanis præce-
 perat, ut ad Ecclesiæ Anglicanæ ritus
 legibus stabilitos sese conformarent:
 ubi tamen observandum, quod Rex in
 hoc edicto ad honestandam hanc vexa-
 tionem non eodem usus fuerit modera-
 mine, quo in priori diplomate se tene-
 ritudini conscientiæ & Catholicis, qui
 doctrinæ in Ecclesia Anglicana receptæ
 sese accommodare nequeunt, consuluis-
 se ajebat; in postremo enim edicto ne-
 quaquam respiciebat ad teneras Puri-
 tanorum conscientias, sed hos tanquam
 præfractos depingebat, qui omni indul-
 gentia sese indignos reddidissent.

§. XCVI.

*Jacobi Regis oratio in Regni co-
 mitiis habita.*

Apertius vero idem Rex suum erga Ca- *Sleidan.*
 tholicam fidem animum manifesta- *Contin. l. 10.*
 bat in oratione, quam die decima no-
 na Martii in comitiis ad Regni Ordines
 habuit; postquam enim se hunc con-
 ventum ideo indixisse ajebat, ut bene-

Ff 5

volen-

Sæc. XVII. volentiaæ amorisque sui necnon gratitudinis suæ erga omnes testimonium redderet, fufius enarrata felicitate, quæ ex unione Lancaſtriensis & Eboracenſis Domus enata eſt, tandem ita perſequebatur: *Religionem quod attinet, quæ de ea ſentirem, privatim & publico pronuntio manifeſtum feci: nihilominus ſententiam meam hoc loco repetam, nec unquam Religionem meam fateri erubeſcam; licet in Regnum ingreſſus, unam tantum, quæ quidem exercitium legibus permiſſum eſt Religionem invenerim, præter hanc tantam & alterius cujuſdam itemque tertie inſiſſe deprehendi. Prima illa, orthodoxa eſt Religio, quam & ego profiteor. Secunda eſt, quam Sæctatores ejus Catholicam, Pontificiam appellant. Tertia Puritanorum eſt ſive Novantium, quorum dogmata non ita multum a noſtris diverſa ſunt, Conſilia & inſtituta Reipublicæ pernicioſa quippe qui præſentium rerum pertæſi noſ ſemper ſtudent, & inviti admodum leges præſcribi patiuntur, eamque ob cauſam bene conſtitutis Rebuspublicis minime ferreæ ſunt. Quod ad Romanam ſive Pontificiam attinet, non eadem eſt ratio circa ſingulari fidei meæ profeſſionem quam ad animæ meæ ſalutem teneo & circa eam, quæ eſt civitatis adminiſtrationis pro Reipublicæ tranquillitate neceſſariæ; nam in fidei confeſſione eadem mea tanquam **CAPITIS**, quæ veſtra*

ut **CORPORIS**, est sententia: nunquam Sæc. XVII,
 tamen in Religionis hoc negotio contumax A. C. 1604.
 & præfractus sui, nec in ea perseverassem,
 nisi illam Dei Verbo congruere animadver-
 tiffem. Romanam Ecclesiam ceterarum Ma-
 trem esse libenter agnosco, sed multis jam
 erroribus contaminatam: quemadmodum
 vero eum quis odisse non potest, quem vi-
 tiosis & corruptis hominibus purgatum
 cupit, ita nostrum in eam odium ulterius
 non procedit, quam quod eam, a quibus
 potest & debeat reformari, atque emendari
 optamus sine ipsius Templi destructione.
 Qua enim fronte invitare nos audeant
 domo nondum purgata? Hac quidem in
 re sicut nullus honor aut commodum exter-
 num tanti apud me est, ut propterea
 Conscientiæ vim facturus sim, ita nun-
 quam commiserim, ut invitos ac reluctan-
 tes subditorum animos vi adhibita nostræ
 sententiæ subscribere cogam: neque enim
 unquam mihi animus fuit diversa sequen-
 tes persequi & exagitare, aut in conscien-
 tias inquirere & dominari, idque spero
 non diffiteri eos ipsos, qui diversam se-
 ctantur Religionem, quorum onus levius
 reddidi, quin etiam hoc ipso tempore le-
 ges de iis latis diligenter excutere, ea-
 rumque causas conventui huic ventilandas
 proponere volui. Exempli gratia: subdi-
 torum nostrorum, qui eam, de qua dixi-
 mus, Religionem profitentur, partim Cle-
 rici,

Sæc. XVII. rici, partim Laici sunt. Hos quidem
 A.C. 1604. præ illis pro excusatis habendos semp
 duxi, utpote quorum Religio nulla cer
 ratione nititur, & instar Sali, fluctuat
 quod vel Ecclesiæ auctoritatem suis op
 nionibus obtendant, vel simpliciter iis, qu
 a Doctoribus suis accipiunt, fidem hanc
 dam putent, qui certe hæreticarum op
 nionum, & pravitatum assimilari no
 queant, quas Magistri ipsorum animis
 stillant. Sed horum quoque duplex gener
 est; alii enim sedati sunt, & pacisque
 diosi. Hos quidem ob errorem ad par
 trahere, inhumanum existimo: sed præter
 hos alii sunt novarum rerum, turbator
 & seditionum cupidi, quorum consilia
 dicta & facta acuratus investigandi
 contumaciamque puniendi mihi tanquam
 Regi incumbit necessitas. De Clericis
 Ecclesiasticis hoc dicam, quamdiu in doctr
 na quædam non mutaverint, ne ferre
 nec velle, nec posse. Hujus doctrine qu
 dam pars est de Romani Pontificis Pot
 matu, qui non duntaxat in omnes Ecc
 sias, verum etiam Reges ac Principes
 perium sibi arrogat, eorumque Regna
 que ditiones pro libitu dispensat, impro
 quidem, sed illa multo improbius, qua con
 tra Reges & Principes subditos suos
 mant, eisque a Romano Pontifice anath
 mate percussis, non modo obedientiam
 negari, sed Regnum quoque eripi, imo

tiam vim & necem impune afferri posse præferunt. Sed hunc sermonem libenter abrumpo, illud unice a Deo exoptans, ut me faciat ejusmodi membrum in Catholica Ecclesia concordiae, in qua extinctis odiorum seminibus alter alteri in medio, quod centrum est, occurrat. Et cum illis quidem, si medicinam non respuant, sed errores emendent, amice me & humaniter acturum polliceor, ut ita, sublatis omnibus novitatibus, utrinque medium secetur: nam sicuti nihil dubito eam, quam profitemur, antiquissimam esse Catholicam Apostolicam Religionem, ita vicissim censuræ & potestati Ecclesiasticæ subicere me non verebor, hacque ratione cavebo, ut nec in fide hæreseos, nec in disciplina schismatis crimen mihi posset objici. Illud vero Pontificios, qui in Regnis sunt, moneo, atque cavere jubeo, ne in mansuetudine nostra (neque enim Persecutor dici, aut haberi velim) nimio plus fiducia reponant, eaque fenestram sibi ad reducendam & propagandam, tam sub nostro, quam Successorum nostrorum Imperio, Religionem apertam sibi putent. Ne, inquam, ne tale quid sperent. Nam quemadmodum Personis ipsorum (si pacate, & ut fideles subditos decet se gesserint) eandem tutelam & amorem, quem ceteris, promittimus, ita erroribus ipsorum perpetuum bellum jam ante denuntiamus: neque enim hujus Religionis incrementa

Sæc. XVII.
A. C. 1604.

Sæc. XVII. mentis ferre possumus, nisi & conscientia
A C 1604. nostram prodere, & universæ Insulæ
 vitutis jugum jam olim a Prædecessoribus
 nostris excussum rursus imponere velimus
 quocirca omnibus nostris subditis, qui
 ejusmodi erroribus versantur, illud a
 optamus, ut animum veri studiosum
 rant, neque scintillas operantis spiritus
 tinguant, si vero nullos adhuc motus
 tiant, suademus, ut sacra scripta legant
 doctorumque sermones audiant, & eam
 insistant, qua ad veritatem pervenire possunt
 quamdiu enim non idem nobiscum sentiant
 in Religione, ex semisse tantum nostri
 subditi, atque ex semisse tantum subditi
 officia præstant; cum meliorem sui partem
 animam scilicet nobis subtrahant. Hoc
 occasio se offert, ut vos, o Episcopi, officium
 vestri commonefaciam; pœna enim, cui
 admonitio, institutioque sit conjuncta, quod
 admodum in hodierna concione Durianus
 recte dixistis, meram sapit tyrannidem, &
 strum ergo est, omniumque vestri officium
 majorem curam, & sollicitudinem in
 mabus, tam Doctrinæ, quam vitæ sancti-
 tate Deo lucrandis ponere, quam lucrandis
 a vobis factum est, ac profecto prudens
 est, cum illi nullum laborem in deprimenda
 veritate, nullumque ne vitæ quidem periculum
 lum subterfugiant, vos in vestro munere
 ministrando remisse ac segniter versari,
 quimini regulam illam a D. Paulo præferre
 ptam

ptam, docendo, monendo, instate oportune Sæc. XVII.
 atque importune: segnes antea & negligentes A. C. 1604.
 fuistis, at jam tandem vigilate, ac Ze-
 lum adhibete, Deo eventum commendantes,
 qui cum diversis horis mature quosdam, se-
 rius alios vocet, omnes tamen ex tequo ad-
 mittit, omnibusque eundem dabit denarium.

Denique Rex sermone ad Judices & Rapin Thoi-
 Magistratus converso eos ad legum cu- ras lib. 18.
 stodiam, atque obedientiam hortatus
 est. Ceterum hæc Regis oratio mino-
 ri, quam sperabatur, applausu fuit ex-
 cepta: ea enim, quæ circa Religionem
 proferebat, neutri parti probabantur;
 Catholici enim probe cognoverant, quod
 vita, eorumque bona in tuto posita haud
 forent, nisi Papam Tyrannum atque
 Antichristum appellitent. Puritani ini-
 que ferebant, ab eo palam fuisse pro-
 nuntiatum, quod in Republica bene
 stabilita eorum secta tolerari nequeat,
 ceteri vero Protestantes Regem Catho-
 licis nimium indulgentem, atque in
 suis hac de re dictis sibimetipsi repugnan-
 tem carpebant, eo quod una ex parte
 Religionem Anglicanam se profiteri,
 suamque Religionem sacris literis inniti
 asseruisset, altera vero ex parte dixisset,
 se adeo paratum esse ad seponen-
 dam omnem pertinaciam in Religionis
 negotio, ut Catholicis in medio semitæ
 occurrere & concordie membrum in
 Eccle-

Sæc. XVII. Ecclesia Catholica fieri vellet. Præterea
 A. C. 1604. ipsorum erroribus bellum perpetuum denuntiabat, cum tamen totum, quod erroneum esse dixit, ad opinionem de immodica Pontificis potestate restringere quocirca tam Puritani, quam ceteri Protestantes indignabundi in hæc rumpere verba audiebantur: Quis vult sponsio Papistis facta, illis in mediocritate occurrendi, postquam dogma Principum auctoritati adversum ejuraverint? quanam ratione medium itineris ipse percipiet? fors in Hierarchia? attamen si Pontificis auctoritas cessaverit, forte nullum amplius erit discrimen Catholicam inter Anglicanam Ecclesiam? Aut fors existimabitur Rex, quod Catholici per ejuratam inviolabilem Papæ potestatem jam medium itineris consecerint? Si ita esset, nos, ut viciniam medium faceremus, ceteros omnes articulos, in quibus ab ipsis discrepamus, probare deberemus?

§. XCVII.

Ejusdem Regis querelæ contra Pontificis Nuntium.

Mem. secret.
part. 4.

Sub idem tempus Nobilis quidam nomine Standenus Jacobi Regis iustitiam carceri dabatur, quæsito obtentu, quod contra ipsum clandestina fabricasset confilia, re tamen ipsa, eo quod frequenter litera-